

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.

Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr.; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábóllyeggel és támlappal együtt 3 frt.

Nyiltér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez; pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kóztól fogadtatnak el.

Szabad egyház a szabad államban.

Kik a „szabad egyház szabad államban”-féle elvet nagyon hangoztatják, szeretnek az északamerikai egyesült államokra hivatkozni, mint a hol az ő kedvenc ideálok már megvalósult.

Északamerikában — szokták mondogatni, — az egyház teljesen el van különítve az államtól. Az állam egy cseppet sem törődik az egyházzal. Hasonlóképp az egyház sem háborgatja az államot. Egyik sem háborgatja a másikat működését s így mindkettő megoldhatja feladatát a nélkül, hogy bármi összeütközés is támadna közöttük. E viszonyt szeretnék meghonosítani az európai államokban is s ez által a helyzeten javítani.

Csak hogy Amerikában másképp állanak a dolgok, mint első pillanatra látszik. Az Egyesült Államokban az egyház elválasztását az államtól nem azért hirdették ki, hogy az állam az egyház alól emancipáltassék. Ott az állam azért nem akart semmiféle vallási községgel összefogni, mert a tömérdek vallási felekezettel szemközt jónak látta egészen semleges álláspontra helyezkedni. Ott nem egy már létező viszony bontatott fel az egyház és állam között, hanem egy egészen új állam keletkezett, mely egy vallási községgel sem szövetkezett.

Ehhez járul még egy másik ok is. Ott az állam nem utasítja el magától — elkülönített helyzete dacára — az állami és társadalmi élet keresztény elemeit. — Az állam elvileg semleges ugyan; de azért a keresztény alaptanokat még sem tagadják ki teljesen az állami és társadalmi életből. Nincs meg ott az az öntudatos, megcsökönösödött, blaziert gyűlölet — mint nálunk — minden ellen a mi keresztény, vagy azzal összefügg.

Hanem mégis van egy pont, a melyben az amerikai államélet nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is sajátságos színben tűnik fel. Ez az iskola. Ott az állami tanintézetekből

minden vallás ki van zárva. A vallásos nevelést nemcsak nem ismerik el az iskola feladatának, hanem tökéletesen száműzik attól. S ezt teszik a számtalan vallásfelekezetre való tekintetből s nem a kereszténység számba nem vételéből. A vallásos oktatást tehát egészen elválasztották az iskolától s a szülőkre, illetőleg egyes vallásfelekezetekre bízták, mert teljes lehetetlen volna ott annyi felekezet mellett az iskolában való vallásoktatás.

De ha Amerikában az állami iskola ilyen is, a szülőknek megengedi az állam, hogy oly iskolákba küldhessék gyermekeiket, hol saját vallásuk elvei szerint neveltetnek fel. Észak-Amerikában szabad az oktatás s ez nagyra becsülendő. E szabad oktatásnál fogva valamennyi vallásfelekezet állíthat magának iskolákat, azokba küldhetik gyermekeiket és saját ker. vallásuk szellemében kiképeztehetik. Az állam nem górdit az iskolák elé akadályt. Neki mindegy akár állami, akár keresztény iskolába jár a gyermek. S az egyház azon jogánál fogva, hogy keresztény iskolákat állíthat föl, azon szerencsés helyzetben van, hogy a ker. vallás és erkölcsök szellemét olthatja az ifju nemzedék lelkébe és ez által teljesítheti feladatát az egyedekkel szemben. Ez azonban még nem minden. Éppen az ifjuságnak ezen keresztény oktatása és nevelése által befolyást gyakorol a ker. egyház a közvéleményre. És ez a közvélemény legalább is azoknál, kik ker. iskolákat látogatnak, maga is keresztény szelleművé lesz.

Már pedig a közvélemény a mai államéletben nagyon jelentékeny tényező, midőn az állam és társadalmi élet kifejllesztése és átalakulása forog szönyegen. Kénytelenek a közvéleményt számításba venni, ha a nép szellemével s annak követelményeivel jó viszonyban akarnak lenni. Befolyást nyervén a közvéleményre, ez által befolyást nyer az állami és társadalmi életre is, a keresztény alapelvek érvényesülését előmozdítván.

Kerülő uton bár, de így jó ismét össze-

köttetésbe az egyház az állammal. Az egyház és állam közti szakadás megszűnik. Az egyház ismét részesítheti az államot az állami és társadalmi életet a kereszténység áldásaiban, a mihez nemcsak joga van, de kötelessége is egyszersmind.

Ez a megfajtése annak, hogy a ker. egyház ki tud jönni az amerikai államszerkezettel. Nem normális viszony ugyan, hogy el van választva az államtól, de ezen anomáliához még is hozzátörődhetik és megbékülhet vele, mint-hogy más uton, t. i. a részére biztosított szabad oktatásnál fogva befolyást gyakorolhat az állami és társadalmi élet keresztény alakítására. És ezen fordul meg minden.

Amerikában egyébként még sok minden nem nyert befejezést. Sok minden van még ott készülöben. Ki tudja idők folytán még miféle viszonyok fejlődhetnek ott ki.

De annyit mégis kétségtelenül tudhatunk, hogy a kik itt nálunk Európában a „szabad egyház szabad államban”-féle jelszó igazolása végett Amerikára hivatkoznak, nem egészen jogosan cselekednek. Amerikában egészen másképp állanak a dolgok, mint a hogy azokat az európai államokban rendezgetni akarják.

Falusi.

Az emlékezet.

Mindnyájan tudjuk, mit értsünk az „emlékezet” alatt, s mindnyájan tudjuk azt is, hogy mily nagy értéke van az emberre nézve a jó emlékező tehetségnek. Hogy az egyik ember miért bír jó emlékezettel, a másik pedig gyengével, hogy az emlékezet a különböző időkben miért nyilatkozik különféleképpen, hol gyengébben, hol erősebben; hogy ugyan az ember miért bír némely tárgyakra jó, másokra viszont rossz emlékező tehetséggel; hogy betegségek után néha miért tűnnek el egyes tárgyak vagy képzetek emlékezetünkben: — mindezek oly kérdések és feladatok, melyeket megfajteni a tudó-

Sokáig bolyongott étlen-szomjan, már-már hirtét, reményét veszítve s közel állva a kétségbeeséshez: de még egyszer összeszedte minden erejét s megkettőztetve lépteit, gyorsan haladt előre, hogy mielőbb kiérjen az erdőből.

Rettentő téli vihar dühöngött . . . Óriási hó-pelyheket sodort magával a szél, megreszkettette a százados bükkfák száraz ágain a hóból készült, oda fagyott lombozatot.

A kis leánynak didergett a teste és vacogott a foga a hidegtől, bár arca piros volt a nagy sietségétől.

Megállott egy rengeteg tölgyfa alatt s kis kezével bele fogózva annak ripacsos kérgébe, ráhajtott a fejét s pihent egy darabig, hogy egy kicsit kifújja magát.

Ekkor vén anyóka közeledett feléje, a kinek csak úgy görnyedt a háta a sok száraz galytól, a mi rajta volt — és alamizsnáért könyörgött.

Ibolya előkereste kosárkájából aranyát, átadta a vén anyókanak, aztán elsietett.

— Istenem! — mi lesz belőlem most már minden nélkül? — gondolta magában utközben. Talán még sem kellett volna oda adnom egyetlen aranyomat! . . .

Később megnyugodva hozzá tette:

— De igen, kötelességem volt, hisz az az anyóka még tehetetlenebb, mint én! . . .

— Tévedsz jó leány! — az az anyóka nem tehetetlen, meghalálja jöttettedet; — hangzott válaszul Ibolya gondolatára.

A leányka visszanéz s egy gyönyörű, hófehér ruhába öltözött fiatal nőt lát maga felé közeledni.

— Én a jóság tündére vagyok! Próbára tettelek s te kiállottad a próbát. Jutalmul neked adom e fehér ruhát: az ártatlanság leplét . . . Vi-

TÁRCZA.

A rózsza és a bárány.

(Bötger: „Der Rose Pilgerfarh.”)

Vadrózsa bokrárt hajtja hűs lebel,
Amott fehér juh-nyáj halkan legel.

Kicsinyke bárány szükdél most előre,
Zlöd a levél, csip egy kicsit belőle.

Vad rózsza mondja: „Ezt ugyan ne hagyjuk!
Tövisével csen egy csipetnyi gyapjut.

Meglátja ezt a bokrok csalogánya,
Fészket rak éppen s a gyapjat kívánja.

Puhább lesz tőle a madárka fészke,
S a vad rózsának szépen dalol érte.

Büvölten hallja a szép dalokat,
Vad rózsza bokrán száz bimbó fakad!

Gáspár Imre.

A mit nem lehet feledni.

— Rege. —

Hogy öleljelek, csókoljalak, hogy szürcsöljem azt a mézet, a mit ez a pillanat ad és ne gondoljak arra, hogy mi lesz a jövő pillanatban?! . . . Hogy élvezzem gond nélkül azt a gyönyört, a mit szerelmed nyújt nekem; hogy üritem ki fenékgig a

habzó serleget . . . S ha mámoros lettem tőle, vegyem újra ajkaimhoz, hogy kijózanodjam, hogy ne féltesselek?! . . . Ah, nem, az nem lehet! . . . Lehetlenséget kívánsz tőlem, Léiliám, lehetlenséget! . . .

Jer, ülj mellém a kándallóhoz és győződj meg magad: elmondom az Ibolya történetét.

*

Mióta anyja meghalt, nincs egy nyugodt perce a szép Ibolyának. Most érzi csak vesztesége mekkora, mikor már nincs, a ki fárasztó munkával keresse meg napi kenyérét, nincs, a ki verejtéktől gyöngyöző homlokkal ruházza, nincs a ki gondozza, ápolja, szeresse.

Kosárkájából az utolsó kenyérmorzsza is elfogyott, pici lábairól leszakadozott a cipő, nincs ruhája . . . Nincs mivel enyhítse éhségét, csillapítsa szomját; — csupán egy aranyá van még, — a mit anyja halálos ágyán adott át neki, — de annak itt, a hol bolyong, a rengetegben semmi hasznát sem veheti.

Kis kacsói nincsenek szokva a munkához, gyöngye teste nem elég edzett s ki ad enni, inni, ha nem dolgoznak érte, ki ruház föl valakit ingyen, ki gondoskodik az árváról?! . . .

Mikor anyja halála után a kedves, jó szomszédokhoz elment, a kik az előtt — a mig nem volt rájuk szorúlva, — úgy szerették s arra kérték őket, fogadják magukhoz, azt felelték: „Sokan vagyunk, magunknak sincs mit enni . . . Sajnáljuk . . . nem lehet!”

Elindult hát szolgálatot keresni, de minden siker nélkül. Hasztalan ígérte, hogy dolgozni fog, azt felelték a könyörtelen szívű emberek: „A munkáért leányom, még a kenyér héját sem érdemled meg!” . . . Ment tehát tovább . . . tovább.

Igy jutott el az erdőbe.

mány ugyan törekszik, de melyekre nézve eddigelé csak feltevésekkel rendelkezik.

Az emlékezet különböző fajai közül talán a számemlékezet az, melyet a nagy közönség legjobban bámul és valóban e téren a csodával határos tünényekkel találkozunk. Akadnak néha gyermekek is, mint pár év előtt a kis Frankl, a kik fejből a legkomplicáltabb szám-műveleteket bépések végbevinni. A 17-ik század elején John Wallis, a híres angol matematikusnak volt ily bámulatra méltó szám-emlékezte, a mennyiben képes volt nemcsak egy 53 számból álló számsort eszébe tartani, hanem ez óriás számnak négyzetgyökét vonni is képes volt fejből.

Kiváló szellemi képességek mondható a nyelvemlékezet is. Ma már alig akadunk oly példákra, melyek e téren bámulatos tünényeknek volnának mondhatók. Az ókorban Mithridatesről beszélték, hogy a pontusi királyság valamennyi 25 népnek nyelvén értett és kifogástalanul beszélt. De ennél nagyobb hire van az e században (1849.) Nápolyban meghalt Mezzofanti bibornoknak, a ki élte vége felé ötvennyolc nyelvet értett. Természetes, hogy nyelvismerte inkább csak felületes volt, a mennyiben meglehetősen folyékonyan beszélt ugyan e nyelveket, de azok szellemébe és lényegébe mélyebben be nem hatolt. Ezek mellett szinte nem csekélységnek mondható John Kemble jogtudor azon képessége, hogy a „Morning Post“ egy egész számát kívülről betanulta s hibátlanul elmondta, vagy Lucius Annaeus Seneca, a ki Kr. u. első században élt s ezer-nél több szót, első hallás után el bírt mondani, úgy hogy soha se tévedett. Egy öreg skót koldus, Alik, ki 50 év előtt az egykori Stirling királyvárosban élt, az egész bibliát kívülről tudta, még pedig úgy, hogy ha a bibliából egy-egy passzust említettek előtte, pontosan megmondta, hogy hányadik könyvben, hányadik fejezetben, hányadik vers az, vagy megfordítva, ha a könyvet, fejezetet és vers számát mondták neki szóról-szóra elmondta az abban foglalt szavakat.

Az emlékezet ezen, mondhatnók, túlfokozódott képességével ellentétben állanak azon jelenségek, midőn betegségek, agysérülések vagy egyéb okokból, bizonyos tények vagy ténycsoportok eltűnnek az emlékezetből, vagy teljesen különbözőkkel cseréltetnek fel. Nem ritkán fordul elő olyan emlékező, hogy a patiens valamely tárgyat állandóan más szóval jelöl meg; pl. papír helyett mindig szemet mond, vagy szén helyett papírt.

Egy Newyorkban letelepedett olasz orvos doctor Scadella, sárgalázba esett; betegségének első ftádiumában csak angolul beszélt, midőn láza tető-sokra hágott, csupán francia szavakat dadogott, s csak pár órával halála előtt jutott eszébe anyanyelve: az olasz, melyen több mint 20 év óta nem beszélt. Egy uri emberről följegyezte az orvostudomány, hogy egy hosszantartó idegbaj következtében elfelejtette összes barátainak neveit, de pontosan emlékezett korukra s ezáltal iparkodott azokat megkülömböztetni egymástól. Egy angol katonai orvos, Winslow, néha tudta, hogy hívják, de nem tudta, hol lakik; másszor pedig meg tudta mondani lakását, de nevét teljesen elfelejtette. Megesett rajta akárhányszor, hogy az utcán megállított valakit:

gyázz reá, mint a szemed fényére, mert ha megőrized a maga tisztaságában: bebocsátanak a tündérek kertjébe s te is tündér leszel; — mondá a tündér s oda adta meleg ruháját Ibolyának.

Ebben a pillanatban sűrű, rózsaszínű ködfátyol ereszkedett le az Ibolya szemei elé s mikor az eltűnt, a tündér már nem volt — sehol.

A leányka vigan dalolva folytatta útját.

De öröme akkor volt még csak igazán határtalan, mikor egy tóhoz érkeve, annak kristály tiszta sima jégtükrén meglátta, milyen jól áll neki a tündér ruhája, milyen szép ebben a ruhában. Szerette volna egész életét itt tölteni, önmagában gyönyörködve, — de hát beakart jutni a tündérkertbe; ezért folytatta útját.

Évekig bolyongott a rengetegben. (A tündérek-nél csak három órából áll az esztendő.) Végre sok bolyongás után, buja növényzetű hegytetőre érkezett, honnan megláthatta a gyönyörű tündéreket... Tündéri panoráma terült el szemei előtt.

Messze térségre terjedő buja pázsitos kert, közepén óriási szökőkuttal, melyben a Léthe-vize csábító hullamai hömpölyögtek... S e hullámok minden csöppje izzó gyémántként tündökölt a ragyogó napfényben. S mikor visszahull a platánok, kaktuszok s más exotikus növények örökzöld leveleire: olyan volt, mintha gyémántharmat lett volna, s oly szivárványszínek pompáztak, hogy Ibolyának be kellett hunynia szeméit, nem bírta megszokni e vakító fényt.

Ledőlt a buja pázsitra s úgy hallgatta a csicsergő madárkákat, melyek a sűrű lombok közt andalító dalokat énekeltek, hogy a fák hűs árnyában nyugvókat üdítő álomba hozták: aztán topáz, smaragd, zaphír és korállból álló szárnyaikkal hűs, mennyei-illatú balzsamos léget hajtottak az alvók felé, kik mind, fehér ruhába öltözött tündérek voltak.

Ibolya nem akart hinni szeméinek. Nem tudta elhinni, hogy van nyár a tél közepén, hogy van élet az enyészetben, hogy mind ez való... Azt hitte: álmodik s dörzsölni kezdte szeméit, hogy fölébredjen

„kérem, én Winslow törzsorvos vagyok, nem tudja hol lakom?“ — vagy megfordítva: — „kérem, én itt és itt lakom, nem tudná uemmondani, hogy hív-nak engem?“ — Egy francia katoná, ki a napoleoni csatákban megsebesült, elfeledte az 5. és 7. számokat s minden számot melyben ezek előfordultak.

Az emlékezet hiány eme sajátosos tünényeitől, melyeket mint említők, csaknem kizárólag testi bajok okoznak, egészen elütő az u. n. időleges szórakozottság. A szórakozott ember kitünő egészségnek örvend, szellemi élete különben kifogástalan, de néha egy eszmekörbe úgy hebonyolódott, hogy fogalma nincs arról, mit beszélnek hozzá, vagy hogy mit tesz ő maga. A szórakozottságra vonatkozó példák száma legio s bizonyára mindenki tud erre vonatkozólag egy pár anekdotát. Csak egy párt említünk, melylyel egyuttal be is fejezzük az emlékezetre vonatkozó példák sorozatát.

Brancas gróf, a hírneves Laroche foucauld herceg bizalmas barátja, egyszer dolgozószobájában ült, midőn a dajka behozta neki legifjabb unokáját. Brancas leteszi könyvét s karjára veszi a picikét, ölelgeti, dédelgeti és csókolgatja. E közbe belépett hozzá Laroche foucauld és Brancas földre dobja a kicsikét, azt híven, hogy a könyv van kezében, melyből az imént olvasott s tévedésére csak akkor lett figyelmes, midőn a dajka iszonyu kiáltásban tört ki. Szerencsére a kis gyermeknek semmi baja se lett.

Egy más alkalommal Laroche foucauld az utcán találkozott a gróffal s barátságosan akará őt üdvözölni. — Sajnálom — szakítá félbe Brancas a herceget — de nem tehetek önért semmit; már egy párszor mondtam ezt önnek s ne alkalmatlankodjék nekem újra s pláne koldulásaival az utcán ne essék nekem. Az olyan naplopók, mint maga — kiállhatatlanok! — Csak midőn a herceg hangos kacajban tört ki, tért a gróf magához.

William Hogartról, az ecset e geniális satirikusáról beszélük, hogy egyszer kiváló műbarátokkal ült asztalánál. Hirtelen a diner közepén, hátat fordít a társaságnak s e helyzetben gondolatokba mélyedve ült jó ideig. Aztán éppoly hirtelen visszafordult s nyugodtan étkezett tovább, mintha mi se történt volna.

Különfélék.

* **Kitüntetés.** A király Boksa Simon oláh-keceli görög katólikus lelkésznek és címzetes főesperesnek az egyház és a népnevelés terén 62 éven át kifejtett hű és buzgó működése elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

* **Árviz.** F. hó 24-ére virradólag a Kraszna folyam teljesen kiáradt. Még inkább súlyosabbá tette a helyzetet a megindult jégzajlás, mely szövetkezve a nagy viharos széllel, igazán félelmetessé tette a különben igen szelid Kraszna folyót. A vadkerten lévő cigányok nagyobb része nem is sejtve (?) a veszélyt, benn maradt kunyhójában és reggel már hasztalan tétettek meg az intézkedések megmentésükre, az sikerre nem vezetett. Különösen nagy hiányát lehetett észlelni egy csolnaknak, vagy tutajnak, melynek

hiánya — tekintettel arra, hogy az árvizvesztély csaknem minden két évben rendes látogatását teszi nálunk — igazán vétkes mulasztások közé tartozik. Reméljük hogy különösen a most szemünk előtt lefolyt eset, mely ily alkalommal önfeláldozó ember nélkül 18—20 tagból álló embercsapat oda vesztetett volna, intő példa lesz nekünk a jövőre s a város gondoskodni fog egy ilyen jármű beszerzéséről. A rendőrség rendelkezésére azonban egy kis lélekvesztő lett összerakolva, melyen Székely Lehel helybeli csendőr őrsvezető Kálló Gyula és Béla sz. somlyói lakosokkal elszántan vetették magukat a viharokbácsolta vízbe és emberi erőt megfeszítő munka után sikerült nekik a már-már süllyedő egyik kunyhóból 13 egyént — köztük két pólyás gyermeket a közeli tégláégető kemencére szállítani. Hogy a vízből a partra szállíttassanak, arról szó sem lehetett, mert az időközben a polgármester ur rendelkezésére elkészített újabb nagyobb szabásu tutaj a segélyül siető férfakkal együtt zátonyra került s alig tudtak nagy nehezen maguk is a partra kijutni. Önfeláldozó halálmegvetéssel működött a szerencsétlenek érdekében Székely Lehel őrmester, ki az által, hogy a kis lélekvesztőn társait buzdította, mintegy háromszor tette meg a veszélyes utat oly férfias bátorságnak és elszántságnak adta tanujelét, melyért a legmagasabb kitüntetésre érdemessé tette magát. E bátor férfiak sikerült emberi erőt felülmuló közreműködésével egy közeli kunyhóból mintegy nyolc tagból álló családot a halál torkából kiszabadítani, sőt később maga a kunyhóban hátramaradván, mert — társai a kis lélekvesztőn segélyre menni nem tudtak, — oda rekedt s mintegy két óráig egy kis zubonyban elhagyatva állott a romladozó kunyhó tetején s csak a víz áradásával sikerült a szintén dicseretet érdemlő Kálló Béla és Gyula sz. somlyói lakosoknak őt kimenteni. Az égető kemence tetején rekedt 13 tagból álló család öt éjjel után 1 órakor a rendőrkapitány és alkaptány intézkedései folytán a rendőrök és éjjeli őrk segédkezése mellett Kálló Béla lóháton szállította partra s beteljesült a közmondás, hogy a „cigány nem hal a vízben“, mert reggel felé a derék ifjú ember mindegyiket baj nélkül kimentette kétségess helyzetéből. A kihalászott „árvizkárosultak“ között városi polgármester ur több kenyeret, élelmi cikket és 10 frt 50 kr. készpénzt osztott ki a rendőrkapitányi hivatal által, Sokan azon feltevésben vannak, hogy a cigánycsaládok egy némelyike minden áron árvizkárosult kíván lenni, mert tudja előre, hogy megmentésükre mindent elkövetnek és utóbb szépen segélyezik őket.

* **Sz. Sámsonban** a mult hetek valamelyikén négy haláleset történt, melynek mindegyikének gyermekszülés volt az oka. Szomorú dolog, hogy egy 900—1000 lelkes községben, — minő Sz. Sámson is — nincs egy okleveles szülésznő, a ki az emberiségnek ezen szent és nemes ügyében szakavatottsággal munkálkodnék. Legmélyebb sajnálatunknak ezekben midőn kifejezésre adunk egyuttal ónjajtuk: vajha e rövidke ujdonság ne kerülne ki figyelmét a megyei közigazgatási bizottságnak s mindenekfelett a megyei főorvos urnak s talánna utat és módot s adna is eszközöket arra, hogy e botrányos állapot szűnjék meg és magyar nemzetünk fejlődése ekként ne kockáztassék.

* **Fűrészpör.** Egy helybeli fiatal ember magános szobácskájában f. hó 26-án hajnali fél 5 órakor arra

Fölrezzent merengéséből...

— Hah! — — mi ez? — — tündér vagy angyal? Vagy mind a kettő? ... Álom? Káprázat? Való? ...

Többet nem bírt szólni. Távozni akart, hogy mielőbb a gyönyörű tündérkertbe érjen, de nem tudta mozgatni tagjait, mintha földhöz szegezte, megbűvölte volna tekintetével, a ki ott hevert előtte lábainál.

Csinos ifju volt... Valamelyik pajkos tündér gyermeke, a kit száműztek hazájából, mert nagyon tudott szeretni.

Ibolya lábaihoz borult s szerelmes szavakat susogott fülébe, a mik a leánykát teljesen elbűvölték. Hogyne, mikor olyan édes andalító szavakat susogott az ifju: örök életről, örök boldogságról, örök szerelemről s oly édes, lágy dallamos zenével énekelte:

„Csók, csók, csók! ... jaj, de édes csók! ... A leányka nem tudott, — nem akart ellenállani. A csók elcsattant és a mindent odaadó, mindent fölládozó, boldog mosolygó szerelem Phönix-madárként ragyogva került ki a tüzből.

Alkonyatkor ébredt föl...

A tiszta ég azurját csak egy-két játszi bárányfelhő övezte, a nyugvó nap bibora rózsaszínű lepellel vonta be a tájat s a leányka mindent rózsaszínben látott a boldogságtól.

Mindent... még azt a foltot is, a melyik hófehér ruháján volt.

Nem törődött véle, hadd legyen ott, legalább tarka tőle a ruhája,

— Ejh, hisz oly parányi, hogy a tündérek észre sem veszik; — gondola magában és elindult az ifju karján a tündérkert felé, utközben folyton dudolva: „csók, csók, csók... jaj, de édes csók! ...

Csak mikor a Léthe-vízü szökő-kut kristály csöppjei reáhulltak, akkor vette észre, hogy testét nem ruha fűdi, hanem rongy, foszlány... Ruhája utközben tüskébe akadt s az foszlányt hasított belőle, mely új töviskebe akadt — és ez így folyt tovább, míg a ruha elrongyolódott.

Testét is összeszurkálták a tövises, de az ifju minden fájdalmat enyhített édes csókjával.

Ibolya körülnézett s csodák-csodája! — a tündérkert nem volt sehol; helyét sűrű bozót és tölkező túske nőtte be.

A leányka könyezni kezdett... sirt keservesen... Sajnálta, hogy nem mehet be a tündérek kertjébe. Ah, milyen szépen édeglélhettek volna ott kettecskén!

Ekkor bűbajos szíren emelkedett ki a Léthe vizéből s tulvilági hangon énekelni kezdett.

Közeledtek hozzá és Ibolya fölismerte a jóság tündérét, a ki alakot cserélt ugyan, de arca megmaradt olyannak, a minő volt.

A tündér beszélni kezdett.

— Szerencsétlen leány, mit tettél! ... Nem őrizted meg ruhádat... Soha sem lesz tündér belőled, szegény, szerencsétlen leány... De én szánlak!... Igyál egy csöppet ez illatos vízből, ettől feledni fogsz mindent és én bocsánatot eszközölök ki számodra a tündér királynőtől...

— Hogyan? Feledni mindent?!

— Mindent.

— A csókot is, a mit ez ifjuval élveztem?

— Mindent.

— Ugy menj jó tündér... azt nem akarom feledni soha; — mondá Ibolya s bolyongott tovább az ifjuval s maradt a ki volt: nő...

Sem jobb, sem rosszabb a többinél.

És most jer közelebb hozzám Lélia! Haragszol? — hogy duzzognak számóca ajkaid? Hát mondd, nincs-e igazam? Nincs-e okom féltetni téged? Hiszen te is nő vagy!... S a nő, az csak a szerelemért él; fölládozza azért mindenét, akár a becsületét is...

Hogy éppen azért nincs okom féltetni téged? — azt mondod Lélia? Nincs igazad Léliám!... Én attól félek, hogy te még a szerelmet is feláldozod a szerelemért: egyik szerelmet — a másikért!...

Pollux.

ébredt fel, hogy majd nem ébredt fel többé. Fuldokolt már a nagy füsttől. Fölkelt tehát azonnal s kereste okát a füstnek. A kályhából rég ki kellett aludni a tűznek esteli fél 10 óra óta. Nem is volt ott már semmi a mi éghetett vagy füstölhetett volna. A szel-
lőztetés alatt és után egy ablakmélyedés felé még mindig érzett a füst szaga. Ez gondolkozóba ejtette a fiatal és ott kezdett vizsgálni a füst oka után. Végre csakgyan kiszült, hogy onnan terjedt a füst, még pedig a -- pököládából. A nevezett butordarab ugyanis fűrészporról volt megtöltve s az esteli fél 10 órakor kiverő pipabeli tüztől meggyuladt s füstölt annak rendje és módja szerint hajnalig. Mi ebből a tanulság? Az, hogy a fűrészpör nem oda való! Vagy az is lehet, hogy ne pipázzunk s a tüzet ne verjük ki gondtalanul, — vagy talán tanácsos úgy segíteni a dolgon hogy ne magánoskodjék az ember sokáig s legyen a ki ügyeljen a tűz kiverésére.

* **Halálozás.** Vettük id. Kovács Sándor haláláról az értesítést, a ki nemcsak maga közbeesülés tárgya volt annak idejében, hanem fia is, Kovács Miklós a gr. Mikó Anna Szilágyi birtokainak igazgatója előnyösen ismert a társadalom és a közélet minden térein, Kovács Sándor az emberi élet véghatárán költözött el, de emléke jeles fiában úgy, mint nemes multjával élni fog. Minket e haláleset annyival inkább érdekel közelebről, mert a jeles férfinak két kiváló fia lapunk szerkesztőjének egykor kedves tanítványa volt. Béke porain, áldás emléken!

* **Helyes-e a felelet?** Te, mit gondolsz, mi történt volna, ha a jó Isten nem Ádámot altatja el, hanem Évát? — Hát az, hogy az asszonyka arra kérte volna a jó istent, altassa el őt még egyszer, vegye ki még egy borsdaját és teremtsen neki a férje mellé még egy — házibaratot.

* **Egy 13—14 éves fiú,** ki a magyar írás és olvasásban teljesen jártas, nyomdánkba gyakornokul azonnal felvétetik!

* **Szerkesztői üzenet.** G. D. M. urnak. A mutaványt jövő számunkban közöljük, e számra későn érkezett. Az „Ismerősök“ érdekében többször kellene a közönséget alarimirozni, mert bizony arról még magunk is megfeledkeztünk sok dolgaink között, hát még a ki nem ismerős, hanem idegen.

Irodalom.

— A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlés nemesítésnek a zászlaját s most is, a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép a legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és írók műveivel indul — a nemzeti-egységünk még mindig fenyegető s hazánkat a sáka rajként előzőnlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratokra. A „Képes Családi Lapok“ munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Temérdek (Jeszzenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incegy László, Muray Károly, Méry Károly, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Fanghné Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza stb. Vajjon ki esernél fel az előkelő szellemi kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbbé. A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb, legvalóságosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a leghíresebb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja“ című divat melléklete a legújabb divat képeket hozza, s a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény-melléklete“ három-négy eredeti regénnyel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöld boríték“ tele van mulattató apróságokkal, melyeknek megfektői értékes jutalmakat kapnak! S a „Képes Családi Lapok“ dacára sokoldalúságunknak, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának; dacára gazdag tartalmának mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával“ s a „Regény melléklettel“ együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr o. é. s a kiadó hivatal (Budapest, nagykorona-utca 29 sz.) melyhez az előfizetések legelőszérűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóványezámokkal.

— A Divat-Szalón szerkesztését Fanghné-Gyujtó Izabella s Szabóné-Nogáll Janka vették át. Az új szerkesztők gondos keze meglátja az izlésesen kiállított divatlapon, melynek jól összeállított szépirodalmi melléklete is van. A minden hó 1-én és 15-én megjelenő lap előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési összeg a kiadóhivatalba, Budapest, Gizella-tér 1. sz. küldendő. A díszes lapot ajánljuk.

— Rendkívüli irodalmi sikereket arat a „Magyar Szemle“ ezen Budapesten megjelenő kitűnő szépirodalmi hetilap. A közönség tetszése kíséri e lap reformált működését; nemrég kitűzött pályázataira pedig ötvennél több pályamű érkezett, melyek közt több igen becses munka van. Ajánljuk e derék szépirodalmi s kritikai hetilapot olvasóink becses figyelmébe. A „Magyar Szemle“ kiadóhivatala (Budapest, új-utca 14.) kívánatra szívesen küld ingyen és bérmentve mutatóványezámokat.

— Az én Újságom, Benedek és Pósa ez évben megindult új képes gyermeklapjából ma vettük a 3. és 4. számot, melyek szintén élénken igazolják, hogy a szerkesztők teljes tudatával bírnak fontos hivatásuknak s melyek érthetővé teszik, a lapnak szinte hihetetlen, nálunk példátlanul álló elterjedését. A 4-ik számban nagyobb gyermekek számára Madarasy igen érdekes tanulságos gyermekregényt kezd meg, Pósa bácsi pedig „Arany“ a b c-ét ír a kisebbek számára, naiv, bájos kis

versikéekkel. Elismeréssel kell még felemlitenünk, hogy a Singer és Wolfner könyvkiadó cég, a lapot bár a legfényesebb kiállításban — Vágó, Peske, Korpay, Széchy és mások művészi kedves rajzaival — bocsátja ki az előfizetési árt mégis oly olcsóra szabta, hogy minden gyermek hozzáférhet. Előfizetési ár egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

— Az „Egyetemes Regénytárból“ a Singer és Wolfner budapesti kiadócégnak e közkedveltségű vállalatából ismét egy kötetet vettünk, a mely úgy tartalma, mint esimes és tartós kiállításra által, méltóan sorakozhatik az eddig már megjelentekhez. Tartalma: Tarchetti Hugó „A szív küzdelmei“ című regényének Gauss Viktor által eszközölt gondos fordítása. A esimes vászonkötésű kötet ára 50 kr. és kapható minden könyvkereskedésben, ugyszint az Egyetemes Regénytár kiadóhivatalában is (Andrássy-ut 10.) a hol előfizetések is elfogadtnak 20 kötetre 10 frt, 10 kötetre 5 frt, vagy 6 kötetre 3 frtjával bérmentes megküldés mellett.

— **Kis Művész.** Egy, ez ideig még nem látott, de zenészek viszonyaink között nélkülözhetetlen és hízogató pótló zenei folyóiratra vettünk előfizetési felhívást. A folyóirat „Kis Művész“ cím alatt jelenik meg egyszer 8 daltartalommal, énekekre és zongorára írva. Mint a folyóirat címe is mutatja, a gyermekvilágnak van az szánva, annál is inkább, mert a dalok oly módon lesznek zongorára írva, hogy kezdő zongorázóknak se okozzon nehézséget azoknak eljátszása. Nagy súlyt fog a szerkesztő-kiadó fektetni a dalok szövegeire is, legjelesebb gyermekversíróink költeményeit zenésítvén meg, hogy ez által is a gyermekek kedélyállapotának, szívének, lelkének nemesítését tűzze ki feladatául. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt, egyes szám ára 50 kr. Az „Eredeti Magyar Daltárral“ együtt egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Előfizethetni Hoós János kiadó-szerkesztőnél Déván. (Hunyadmegeye.)

CSARNOK.

Fel a magasha!

Már akárki mit mondjon: Kófic Nepomuk nem tőri jóban a fejét. Becsületes szándéku ember, még ha rektor, sem zárja be magát fényes nappal a szobába. Mi az isten csodáját csinálhat ott egész nap, meg egész éjjel. Mert a mindentlátó és mindentudó Lekváros Trézsi látta a saját két látó szemével hogy éjszakánként még három órakor is égett a gyertya a szobában. Hiszen akkor gyertyára se elég a fizetése. Nem tiszta dolog az, a mit Kófic uram csinál.

A falu ebben állapotott meg. És a miben Cibak megállapodott, az megdönthetetlen volt, mint a határvölgy. (Állítatott vala az urnak 1768-ik esztendejében Nemes Kovács J. Péter által sajátkezűleg. Az van ráírva. Tessék elolvasni.) Főtt is a feje az egész községnek érette eleget. Csak legalább felesége volna az istenadtának, vagy egy cselédje, csak annyi, mint a kis ujjam hegye, a ki elmondja, mit tesz-vesz az a külön ember. Megeszi az embert a méreg, hogy semmit sem tudhat. A rektor mindent a városból vesz; maga hozza el. Cselédje nincs. A hogy elvégzi dolgát a gyerekekkel — no, azokat is jóra taníthatja! — rögtön hozzáfog a dolgozóhoz.

De mi a dolga? Hiszen ha könyvet írna például, — isten neki. Dicsőséget szerezne vele az urnak, magának, meg Cibaknak. De ki tudja, mit furaragcsál? Tán... Ki sem lehet találni.

Már tovább nem állják ki. Meg kell tudni valahogy: mi a rektor dolga. A bíró fogja megkérdezni ereyesen, hivatalos szóval. Ha tisztességes a szándéka és megmondja: jó. Ha nem: ő lássa kárát.

Háromszor kopogott a bíró az ajtón, még kinyitották előtte. Boszusan ment be a szobába. Széjlyel nézett, mintha az ördög boszorkány-konyhájába jutott volna. Nem látott semmit. A két kopogás alatt eltett mindent a rektor.

— Hát csak nem mondja meg rektorom, mit csinál? — faggatá a bíró. — Nem jó lesz ennek a vége

— Dehogy nem, nagyon jó lesz, — felelt mosolyogva a rektor. — Csak várjanak egy hétig, még egy hétig: az csak kis idő. Mindent megtudnak.

— Mindent? — kérdé gyanakodva a bíró.

— Igen, mindent. Jövő vasárnap mindent megtudnak.

Mit volt mást tenni: vártak. Kíváncsian, türelmetlenül. Találgatták, egész nap, meg este azt találgatták, mi lehet az a nagy valami. Nem jöttek a nyitjára. Hát még mikor a Lekváros Trézsi elmondta, hogy az éjjel mit hallott? Nagy, szörnyű nagy pukkanást, a mely megrázta az egész házat. Ő is ott lakik a szomszédban, felkelt álmából ijed-

tében. A rektornál történt valami. Nem tudja, mi lehet.

— Hát aztán milyent pukkant?

— Mint egy hordó puskapor, — legalább is

— Füstje volt-e?

— Nem láttam én, lelkem sötét is volt. Én meg úgy megijedtem, hogy ki se néztem.

No már még is csak kell valaminek lenni a dologban. De nehezen jön az a vasárnap. Pedig az egész falu várta, mi lesz.

Nem lett semmi. A rektor jókor reggel elment a bíróhoz s megmondta, hogy mivel baj történt, egy hétig még várni kell.

— Az a pukkanás, ugy-e? — válaszolt a bíró.

— Igen, az a pukkanás, — válaszolt a rektor.

— No mondja már meg — biztatá tovább. — Nekem csak elmondhatja. Nem adom tovább senkinek.

— Nem lehet, bíró uram, még egy hétig.

— Vigye el az ördög egy hét előtt, — morgogá a bíró — és egy hétig együtt bosszankodott a faluval.

Szombaton éjjel nem sokan feküdtek le. Hajnali két órakor a fél falu a rektor háza előtt volt. A bíró is ott hagyta a puha ágát. Odament.

Kivirradt. Hetet ütött a falu harangja s a bíró türelmetlenül kopogtatott be az ablakon.

— Délután — felelt ki a rektor.

Az is eljött. Mikor két héttel az előtt egy meg-bomlott bolond ánglius, vagy mi, negyvenkilencszáz körülszaladgálta a piacot, de meg mikor bíróválasztás volt, még akkor sem nőtt olyan nagyra a kíváncsiság. Találgattak ezerfélet. Nem is sejtették, hogy micsoda. Végre nagy nehezen kinyitott a titok zárja.

A rektor egy jókora nagyságu léggömböt hozott ki s miután még egy ideig babrált vele, kinyilvánítá, hogy ő, már t. i. Kófic Nepomuk, okleveles kántortanító ezennel feltalálta a kormányozható léghajót és azt bemutatja egyelőre a szűk, de tisztelt körben. Később nagyobb, ur társaság előtt is be fogja mutatni s szabadalmat kér rá.

Általános elszörnyülködés. A parasztok levelezik a kalapjaikat. A léggömb előtt-e, vagy Kófic Nepomuk előtt: nem tudom. Az asszonyok bámulják a furcsa alkotmányt körös-körül; egy gyerek labdát akar hozzá vágni.

— Megöllek, gyerek, ha kipukkasztod, kiáltott rá mérgesen a feltaláló.

— Ahá, hát ez pukkant, — bukkantak rá a valóra a bölcs atyafiak. — Persze, hogy ez. Hát mi is pukkanhatott volna más?

Kófic Nepomuk ez alkalommal igen szívelyesnek mutatta magát. A milyen zárkózott volt eddig, úgy kinyílt most. Elmondta, hogy a mit ő tett, azt nem mindenki teszi meg s hogy az ő nevét Kolumbus Kristoffal és Schwarc Bertholddal együtt fogják emlegetni. A gyerekek rögtön elkezdték magyarázni a szülőknek, hogy az a Kolumbus egy bácsi volt, a ki felfedezte Amerikát. Hogy Amerika mi volt, azt tudta mindenki. Hisz oda ment ki talvaly a szegény Hólyagos Peti is. Most, azt mondják róta, kilenc emeletes háza, hat hajója, két faluja és tizezer marhája van. A Lekváros Trézsi fia: a sánta Béni is kimegy. Csak kiérjen a béna lábával.

— Hát az a Schwarc, az árendás ur rokona? — kérdé egy élemedett asszony félhangosan.

— Dehogy, — felelt lenéző mosolylyal a rektor ur egy értelmes tanítványa. — Az találta fel a puskaport, a mivel lönek.

— Hát attól pukkant a gömb? ...

A közönség megállapodott abban, hogy a Kófic Nepomuk nevét a késő utókor együtt fogja emlegetni avval az egyik, meg avval a Veisz, vagy miféle urral s elengedte minden bűnét a rektornak, csak látni szerette volna már, hogy mi lesz avval a léghajóval.

— Ki jön fel velem a léghajón? — kérdé komoly arccal a rektor.

— Én, én, ér, kiáltottak a gyerekek mind s s egy pár felnőtt is.

— Hogyne, hogy aztán többet vissza se jöjjenek — sápiotztak a megijedt anyák. Nem, nem engedjük a gyerekeket.

— Milyen magasra megy a gömb? — kérdé az egyik bátrabb anya, a ki szerette volna látni gyermeke rohamos emelkedését.

— Az Eiffel torony felett pihenőt tartunk — mondá a rektor s aztán fölme gyünk a nap mögé. Onnan jövünk le.

— De mikor? — kérdé a megijedt anya.

— No, mikor leérvünk.

— Akkor nem engedem a fiamat.

— Hát nincs, a ki fel merne velem jönni?

— Megyek én — ajánlkozott a tiszteletes kocsis.

— Hogy is ne, hogy leszakadjon veled a gömb — tiltakozott a rektor az erős, nehéz legény ellen.

— Hát menjen maga! Beleült a rektor és a nép szent áhitattal leste, mikor ragadják el a tüzes lovak s viszik fel a magasba. Már épen ki akarta adni a rendeletet, hogy vágják el a kötelet, mikor eszébe jutott, hogy a pápaszeme nincs nála. A nélkül pedig schova sem megy. Feladták hát neki és elindították.

— Szerencsés utat!
— Tiszteljük az ott fent levőket. — Mondta egy pár jókedvű legény, de a többség komolyan nézte, mint emelkedik a gömb és azonképen emelkedett ő előttük is a rektor tekintélye.

— Mégis csak nagy ember ez a rektor!
— Sokra viszi.
— Fölmegy a menyországba.
— Meg is érdemli ám.
— Ki hitte volna felőle?

A gömb már a kurátor háza tetejét is elhagyta. A gyermekek örültek, ujjongtak. A nagyok bámultak.

— Jesszus Mária — sikoltá el magát valame-lyik asszony. — Szegény Kófic.

— Mi baj? — kiáltottak mind s felnéztek.
— Semmi, csak az jutott eszembe, hogy ha a rektor ur most igazán olyan messzire ment, éhen hal. Nem vitt magával semmit.

— Igaz biz a! Szegény ember.
Egyszerre elkezdtek sajnálni. Az asszonyok nehánya sirt is.

Csak a gyerekek örültek, hogy „nem lesz iskola.“ A legények azon tanakodtak, hogy le kel-lene inten, hát ha még visszajöhetne. Fűtyöltek is neki, kiabáltak is; egy gyerek parittyázn akart, de nem engedték. Féltek, hogy elszakítja a gömböt.

Még jól látszott. Már a templom tornyáig ért. Ott megállott. Megáldja a templomot, — mondogat-ták. Derék, jó ember. — Kár érte. — Egyszerre ereszkedni akart lefelé. Csodálkoztak mind, de iga-zán lefelé jött. Fellélegzettek. — Eszébe jutott, hogy nincs ennivalója.

— Meghallotta a fűttyömet, hencegett egy legény.

— Lám, milyen jó, hogy kormányozható a hajó.

De a gömb nagyon gyorsan jött. Szinte repült lefelé. És épen a házak felett. A szemük vérben forgott, úgy nézték. — Ni, ráesik a házra. — De, hogy esik. — Fogadjunk.

Ráesett. Épen a kurátor házára. Ott ellapult, mint egy kilyukasztott gummilabda. A rektor is le-hetett a ház tetejére. Kibujt a gömbből és megál-lott a tetőn. A helyzet magaslatán érezhette magát. Széjjel jártatá szemeit a tömegben, a mely nem értve a dolgot, zugott alant. A rektornak eszméje támadt Deszédet tartott a tetőről. Gyenge hangját valahogy megértették s kalapokat, kendőket lobogtattak, él-jeneztek. Tisztán hallotta, éljeneztek. Boldognak érezte magát. Elfogta a dicsőség mámore. Szeretett volna ott maradni a tetőn mindig; le sem menni onnan. Mit is ért volna, ha felmegy a magasba? Ott nem látja senki. Jó is, hogy kiszakadt a gömb s ő lepottyant. A másik tán jobban sikerül...

A nép várakozólag állott a ház előtt. A ku-rátor megelégte a dicsőséget és azt mondta: tes-sék leszállani. Kófic Nepomuk megharagukott. Ő leszálljon onnan, a hová önerejéből emelkedett? Vértő szívvvel, megtört lélekkel és elszontyolodva megtette. Nagyságához illően lépegetett le a hosszú tűzoltó-létrán, melyet eléje tartottak és mint diadal-utról megtért győző vezér, vitette maga után a meg-szakadt gömböt.

Azóta mindig arról magyaráz a gyerekeknek, hogy mit látott ő a föld színétől a cibaki templom tornyáig és azonfelül. Mert ő látta azt is, a mi ott következett. A gyerekek figyelmesen hallgatják. A rektor addig is, míg a második léggömb-utrá megy, egy könyvben fogja kiadni élményeit, melyre már eddig 11 előfizető jelentkezett.

A mű címe lesz:
KÓFIC NEPOMUK
okleveles kántor és néptanító
CIBAKON.
Légutazásának leírása közvetlen tapasztalata alapján.
Tartalomjegyzék:

1. Ki vagyok én? 2. Hol születtem? 3. Mit tanul-tam? 4. Mit tudok? 5. Miért lettem Cibakon rektor? 6. Hogy jöttem arra, hogy egy kormányozható lég-gömböt találjak fel? 7. Hogy találtam fel a lég-gömböt? 8. Az első kísérlet dugába dől. 9. Pukka-nás. 10. A léggömb költségei. 11. Előzmények a légi utra. 12. A hangulat. 13. Az elindulás. (Ez a szám, úgy látszik, végetes volt.) 14. Érzések a léggömb-ben. 15. A kurátor házán először. 16. Feljebb. 17. Még feljebb. 18. Mi van a cibaki torony tetején. 19. Mi nincs ott. 20. Minek kellene ott lenni. 21. Mi van még feljebb. 22. Hogy jöttem le? 23. A kurá-

tor házán másodsor. 24. Ovációk. 25. Dísz-szónok-lat. 26. Leszállás. 27. Beromlás. 28. Készülékek a a második légi utra. 29. Schwarz Berthold, Kolum-bus Kristóf és Kófic Nepomuk. 30. A t. előfizetők névsora.

Ara 22 krajcár.
Nem tetszik előfizetni?

Auspitz Ármin.
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Nagy László.
Társ-szerkesztők:
Csák Alajos és Hulimka Sándor.

Hirdetések.

M E G H I V Á S.

A TASNÁDI
takarékpénztár-egyesület
évi rendes közgyűlését

1890. évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor tartja meg saját helyiségében; erre oly kijelentéssel, hogy a szavazati jog az alapszabályok 9. §-a értelmében gya-korolható, a részvényes tagok tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:
1. Elnök és jegyző választása a közgyűlés veze-tésére.
2. Igazgatósági jelentés.
3. 1889. évi zárszámadás, mérleg bemutatása: nyeresémfelosztási indítvány felolvasása; felügyelő-bizottság jelentése és mindezek felett alapszabályszerű intézkedés és az osztalék-kiadás határnapjának kitűzése.
4. Igazgató választmány, vagy egyesek szabályo-san beadott indítványai tárgyalása.
5. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére ki-küldendő bizottság választása.
6. Igazgató, 2 felügyelő bizottsági tag és 16 tagu választmány választása.
Kelt Tasnádon, 1890. január 20-án.

A tasnádi takarékpénztár egyesület
igazgatósága.

5751—1889. telekkyi sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. adókinestár végrehajtónak Oron Péter hidvégi lakos elleni végrehajtási ügyében a bírói árve-rés 190 frt 19 kr. tőke, 3¹/₂ frt végrehajtási, 4 frt 60 kr. árveréskérei és a további költségek erejéig elrendeltetvén, határidejűl **1890. évi február 24-én** délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Hidvég község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapít-tatnak meg:

I. Elárvereltetik szükség esetére a kiküldési áron alól is végrehajtást szenvedőnek a hidvégi 68. sz. tjkvben A. I. 1—4 rend sz alatt foglalt 76, 78, 435, és 476 hrsz. ingatlanai 355 frt kiküldési árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoz-nak a kiküldési ár tizszázötletét készpénzben vagy óva-dékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes le-tétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. A vételár a legtöbbet ígérő által a leütéstől egy, hónap alatt, fele részben, másik fele részben pedig újabb egy hónap alatt mindenkor 6% kamattal, a sz.-somlyói kir. adó mint letét-hivatalnál befizetendő a letétkezelési szabályok szerint.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhi-vatalában és a Hidvég községi előjáróságnál a hi-vatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1889. december 5-én

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1—1

Zilahon Takáts Endre fű-
szer és vegyes üzletébe egy jó
családból való tanuló azonnal
felvétetik.

647—1889. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíró, 4160—1889. száma végzése által Schönstein Ferenc és Weisz József E. S. cég ja-vára Telegdy Márton és neje ellen 2600 frt tőke, en-nek 1889. évi szeptember hó 16. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 100 frt 25 kr. perkölség

követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás al-kalmával bíróság lefoglalt és 5205 frt 19 kr-ra be-esült házi butorok, bolti árucikkek és terményekből álló ingóságokról nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-somlyói kir. járásbíró, 4891—1889. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Szilágy-Somlyón, alperes lakásán leendő eszközzésére 1890-ik év **február hó 8-ik és következő napjának** délelőtti 9 órája határ-időül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érin-tett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek hecsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató kö-vetelését megelőző kielégíttetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tü-nik, elsőbbségi kijelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Sz.-Somlyón, 1890. évi január hó 22-én.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bírósági végrehajtó.

Szamosvölgyi vasut részvénytársaság.
395. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A Cigányi és Zilah állomások kibővítésé-nél létesítendő építmények előállítására ezennel pályázat hirdettetik.

Az előállítandó építmények a következők:

- I. Cigányiban.
1. III-ad oszt. felvételi épület 84 m² be-épített területtel.
 2. Szénraktár fából 42 m² beép. területtel.
 3. Raktár és rakodó fából kőalapépítmény nyel 60 m² beépített területtel.
 4. Gazdarági udvar fából 9 m² beépített területtel.
 5. Szabadon álló árnyékszék fából 13 m² beépített területtel.
 6. 3 drb. tisztító gödör 11.4 m. hosszú.
 7. Mozdony-szin melléképületekkel, tisztító gödörrel és vízvezeteki csatornával, 190 m² be-épített területtel.
 8. Sütökemence 2.5 m. beép. területtel.
 9. Házi kut.
 10. 2 drb. vízállomási kut.
 11. Fordító korong alépítménye 9 m. át-mérővel.
 12. 21 folyó méter léckerítés.
 13. 2900 m² utkövezés.
 14. 30,500 m³ földmunka.

- II. Zilahon.
15. Az állomási épület kibővítése 74 m² beépített területtel.
 16. Szén-szin fából 104 beép. területtel.
 17. Mozdony-szin tisztító gödörrel, mellék-épületekkel, vízállomási kuttal és vízvezeteki csatornával, 137 m² beép. területtel.
 18. Tisztító gödör vízállomási kuttal 8.6 m. hosszú.
 19. Tisztító gödör vízvezeteki csatornával 8.6 m. hosszú.
 20. Fordító korong alépítményének áthe-lyezése 9 m. átmérővel.
 21. 4606 m³ földmunka.

Az ezen építményekre vonatkozó tervek, előméretek és építési feltételek az alólírott üz-letigazgatóságnál Deésen a rendes hivatalos órákban betekinthe-tők.

Csak is oly ajánlatok fogadtatnak el, me-lyek vagy a fent felsorolt összes munkálatokra, vagy legalább is külön az összes magas épít-ményi munkákra és külön az összes földmun-kákra és az utkövezésre vonatkoznak.

Az ajánlatok akár egységi áron alapuló részletes költségvetés alakjában, akár az egyes építményekre vonatkozó általános összeg alapján tehetők meg.

Az ajánlatok írásban folyó évi február hó 10-éig déli 12 óráig az alólírott üzlet-igazgatóságnál zárt borítékban benyújtandó. A boríték „Ajánlat Cigányi és Zilah állomások kibővítésére“ felíratlaltatandó el.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg az ajánlati összeg 5%-ka bánatpénzül készpénzben vagy tőzsdéképes értékpapirokban a szamos-völgyi vasut főpénztáránál az üzletigazgatóság által kiállítandó nyugta ellenében elhelyezendő.

Deés, 1890. január hó 18.

A szamosvölgyi vasut vezér-
igazgatósága.

2—2